

Minna Canth
Pikku-Neikin
merkillinen matka

Kuvittanut Henri Joela

Pikku Høikin mærkillinen matka

Minna Canth

Pikku Hekin
merkillinen matka

Kuvittanut Henri Joela

Kustantamo Helmivyö
Turku 2021

Minna Canth: Pikku Heikin merkillinen matka
“Pikku Heikin merkillinen matka” julkaistu alun perin
Päijänne-lehdessä vuonna 1879 numeroissa 48 ja 49,
“Pellervoinen” julkaistu saman vuoden numeroissa 50 ja 51.

Toim. Juri Nummelin

ISBN 978-952-7211-75-5

Painopaikka: BoD, Norderstedt, Saksa

PIKKU HEIKIN MERKILLINEN MATKA

Oli kerran pieni poika palleroinen, nimeltä Heikki. Hänellä oli siniset silmät, keltainen tukka, punaiset, pyöreät posket ja valkoiset hampaat, jotka välkkyivät huulten hymytessä. Hän oli vilkas ja iloinen poika, tuo pikku Heikki.

Kerran istui Heikki järven rannalla ja vuoli laivaa kaarnan kappaleesta. Tulipa siitä oikein komea laiva, jonka vertaa tuskin löytyikään — “ei ainakaan näillä seuduilla”, arveli Heikki. Sisusta tässä mainiossa laivassa oli kuverrettu ja pohja niin eheä, ettei siinä silmä eroittanut pienintäkään reikää. Viimeiseksi Heikki keskelle laivaa pystytti suuren mastopuun, hal-

H. JOELA : 20

Pikku Heikki

kasi hiukan päätä ja pisti siihen valkoisen tuohen palasen lipuksi.

Kas nyt oli laiva valmis!

“Loiskis, loiskis”, pakisivat laineet hiekkaisella rannalla. Heikki laski laivansa veteen aaltoja kyntämään, mutta itse jäi hän rannalle ihailemaan sen komeata purjehtimista. Kuta edemmäksi laiva joutui, sitä nopeampi oli sen kulku, ja suurella vauhdilla purjehti se jo aukeata selkää kohden.

Nähdessään laivansa yhä etenevän, tuli Heikki pahalle mielelle ja katui, ettei hän itsekään lähtenyt matkaan. “Voi kuitenkin”, huokasi hän, “nyt kun olisin saanut purjehtia kauas vieraille maille, ehkä olisin tullut aina kuninkaan hoviin, nähnyt kuninkaan ja kuninkaan rouvan ja kuninkaan tyttären. Voi minua pöllö!”

Ja Heikin sinisissä silmissä välkkyi todellakin katumuksen kyynel, kun ei hän enää oivaltanut laivaansa suurempana kuin kärpäsen kokoisena kaukana laineiden harjalla.

Ikävällä mielellä istahti Heikki nyt rannalle. Mutta tuulon hiljaa hyväili hänen poskiaa, aurinkoinen taivaalla paistoi lämpimästi, lehdikossa lauloivat linnut: “tiirili, tirili, tirili tii-ii-”, ja “loiskuen, loiskuen, loiskis, loiskis”, puhelivat jär-

ven laineet keskenään.

Silloin äkkiä kohosi aalloista suunnattoman suuri ukko, muhkea näöltään ja vankka varreltaan. Hartioilla heilui hänellä vaahtinen vaippa ja rinnalla riippui pitkä ruohoinen parta.

Kummastellen katseli Heikki tätä ukkoa.

“Kuka sinä olet?” kysyi hän viimein.

“Olen Ahti, aaltojen kuningas, satahaudan hallitsija”, vastasi ukko ja hänen äänensä kaikui jalosti kuin kosken kuuhu tai meren pauhina kovalla tuulella.

“Ja varmaankin pidät aalloissa asuntoa, koska sieltä näin sinun nousevan?” kysyi taaskin Heikki.

“Tuolla Ahtola asuvi,
Ve'en isäntä venyvi,
Nenässä utuisen niemen,
Päässä saaren terhenisen,
Lohisessa louhikossa,
Kalaisessa kartanossa,
Alla aaltojen syvien,
Päällä mustien mutien.”

Abti

Näin saneli Ahti-kuningas ja Heikki ihastuneena kuunteli hänen puhettaan.

“Etkös, armollinen kuningas”, rukoili hän, “etkö veisi minuakin näkemään linnasi komeutta? Jo kauan olen halunnut lähteä ulos mailmaan.”

“Ellet pelänne vesien synkkää syvyyttä tai meren aavaa avaruutta, niin tule tänne käsivarrelleni!” vastasi kuningas ja ilomielin hyppäsi Heikki määrätylle paikalleen.

Aaltojen vaahtoisaan helmaan heittäysi nyt Ahti, pitäen Heikkiä vankalla käsivarrellaan ja vesipisareet hyppelivät heidän ympärillään ikäänkuin kirkkaat kristalli-helmet. Maat ja manteret katosivat tuota pikaa heidän näkyvistään. Ylähällä siinti tähtinen taivas ja ympärillä, niin pitkälle kuin silmä kannatti, välkkyi vaan veden pinta. Heidän seuraansa liittyi koko joukko iloisia ja kauniita Vellamon neitosia, jotka uiskentelivat sukkelammin kuin ahvenet Heikin kotoisessa järvessä. Milloin he olivat edessä, milloin takana ja milloin sivulla; välistä sukelsivat lymyyn laineiden alle, ja kun Heikki jo luuli heidän ijäksi vajonneen syvyyteen, silloin pujahtivat taaskin ylös, pudistelivat keltaisia kiharoitaan, nauroivat ja taputtelivat käsiään. Muutamat heistä poimivat sylen täydeltä

Pikku-Heikin merkillinen matka

unnettu kirjailija Minna Canth kirjoitti urallaan myös kaksi satua, *Pikku-Heikin merkillisen matkan* ja *Pellervaisen*.

Ne ovat suomalaisiin kansantaruihin perustuvia ihmesatuja, joissa sankari neuvokkuudellaan voittaa pelottavat vastustajansa ja löytää tiensä kotiin.

Canthin sadut on nyt upeasti kuvittanut Henri Joela, joka on hakenut vaikutteita kuvitustaiteen klassikoilta. Canthin satuja ei ole aiemmin julkaistu omana teoksenaan.

ISBN 978-952-7211-75-5

9 789527 211755

Kannen piirros: Henri Joela, kannen design Timo Ronkainen